

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Q. Horatii || Flacci Sermo-||nvm, sev Satyra-||rvm, sev
Eclogarvm libri || duo: Epistolarum li-||bri totidem.**

Horatius Flaccus, Quintus

Francofurti ad Moenum, 1577

6. Ad Numicium

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-306)

A Speculi, tibi que intuenti tui reddat imaginem: quod fit aëre repercusso, atque in oculos reflecto. De speculis vide Lucret. lib. 4. & Plin. lib. 33. & Platon. in Timæo. Quidam legi volunt ostendant.

FORAS ELIMINET] foras efferat, diuulget. proprie est extrà limen eijcere. Accius Meleagro. *Tum eliminator clamore, simul ac nota vox ad aureis accidit.* Ennius vsus est hoc verbo, significatione absoluta, *Quid sic extra adeis exanimata eliminat?* elegans est epigramma lib. 2. epigramm. Græc. quod declarat, quàm sit horribile ac fugiendum id hominum genus, quod, quæ dicuntur liberius in conuiuio libero, perfidissimè enuntiat, ac diuulgat. *Οὐ μοι πηλιάδων φοβερά δῖσις, ἐδὲ θαλάσσης Ὀρὺ μνον σφραγῶ κῦμα ἀεὶ σκοπέλιω, Οὐ δ', ὅταν ἀσπράτη μέγας ἕρατος, ὡς κακὸν ἄνδρα Ταρβῶ, καὶ μύθων μνήμονας ἰδρόπιναι.* id est, non ita mihi Virgiliarum horribilis est occasus, neque maris fluctus, qui attollitur circum durum scopulum, neque magnū cæli fulgur, ut improbum hominem extimelco, & sermo num memores aquæ potores.

VT COËAT PAR, IUNGATVRQVE PAR I] hæc quoque pendent ab illis superioribus, *Hæc ego procurare, &c.* neque sunt coniungenda cum iis, quæ sequuntur, *Brutum tibi Septimiumque, &c.* significat enim Horatius, boni conuiuatoris esse, operam dare, ut conuiuæ sint pares, aut certè nō admodum dispares. Coire pro eo, quod est coniungi, & congregari, vsurpauit etiam in principio libri de arte poet. *Sed non ut placidis coeant immittia.*

BRUT. TIBI SEPTIM. QVE, &c.] hæc ab iis, quæ antecedunt, separanda sunt interpunctio nis nota, neque verò assentior iis, qui legi volunt *Brutam tibi Septimiamque*, quasi significet Horat. se puellas aliquas in conuiuio adhibiturum. Nam primū Bruta, & Septimia nomina sunt ingenuarum faminarum. At neque ingenuæ in conuiuio intererant, nisi cum viris suis, neque scorta nominibus ingenuarum mulierū appellabantur, nisi fortè essent libertæ: sed, ut ferè erant serue, sic & nominibus seruilibus & plerumque peregrinis afficiebantur. Deinde versus qui sequitur, *Et nisi cena prior, &c.* vincit legendum esse *Brutum Septimium, Sabinum.* assumam (inquit) tibi Brutum, Septimium, Sabinum, nisi hic Sabinus à conuiuio lautiore, & à formosiore puella detinebitur. Quod si quis mihi dicat in hac cena etiam puellas interfuisse, fateor id qui dem: sed nego eas hic nominari.

LOC. EST ET PLVRIB. VMBR.] vmbre dicuntur conuiuæ, qui ad conuiuium eunt à conuiuatore quidem non vocati, sed à vocatis ducti, illos videlicet sequentes, ut vmbra corpus. vide Plutarchum *συμπος. ζήτημ.* lib. 7. Horat. sat. 8. lib. 2. *quos Macenas adduxerat umbras.*

SED NIM. ARCTA PREM. OL. CON.] caper, aut capra, fætor sub ala, ut supra diximus ad Od. 12. epod. vbi hircum nominat, licet (inquit) plureis tecum comites adducas: sed hoc est metuendum, ne è multitudine conuiuatarum arctè sedentium existat alarum odor grauis, & tæ-

ter. Gelafinus ille Plautinus in Stichō, neque hoc metuat, neque quicquam aliud: quin dicit se vel inter cuneos ferreos accubare posse. *Tantillum loci* (inquit) *vbi catellus cubet, id mihi sat est loci.* Sed quidam tamen hic per capras, scorta significari putant.

QVOTVS ESSE VELIS] quot velis vocari.

REBUS OMISSIS] *rebus relictis:* Terent. Lucretius, Plautus.]

ATRIA SERVANTEM] in atrio domuste expectantem.

POSTICO] ostio posteriore, *ἰεὺ δὲ δῶρα*, id est, falsa porra, ut Græci nominant, anticum, & posticum opponuntur inter se. Seruius ad illum Virgilij versum, lib. 2. *Encid. Limen erat, cacaq; fores, &c.* hæc annotat, posticum dicit, quod generis est neutrius: ut apud Horat. Flacc. *Atria seru. postico falle cl.* nam non antica, postica generis fæmini auguralia sunt.

FALLE] late, *λάθων.* lege annot. ad Od. 10. lib. 1.

CLIENTEM] Moschum, vel quemuis alium, patronus & cliens ex iis sunt, quæ ad aliquid referuntur. Quemadmodum autem patroni erant, clientem in iudicio, siue priuato, siue publico, defendere, eius curā habere, ut liberorum: ita clientis officium erat, patronum, tanquam parentem quendam colere, eum, aut eius filios ab hostibus captos redimere, eius filiabus collocandis dotem præbere, si patronus esset tenui, & angusta re familiari. erantque clientes plebeij ordinis: patroni senatorij: quod initio à Romulo fuerat institutū, ut inter patres & plebem concordia conseruaretur. ex eo natum, ut inferiores homines viros claros, & splendidos, patronos vocarent, ut epist. 7. lib. 1. *pol me miserum patrone vocares, Si velles (inquit) verum mihi ponere nomen.* & eadem epist. Menaille cliens appellatur. eadem ratione orator, qui alterius caput & fortunas defendit, patronus: & qui defenditur, cliens dici solet, ut hoc loco: & Vatinius epist. ad Cic. lib. 5. *si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis seruas, P. Vatinius cliens ad te venit, qui pro se causam dicier vult.*

6. AD NUMICIVM.

NIL admirari, propè res est vna, Numici,

Solâque, quæ possit facere, & seruare beatum.

Hunc solem, & stellas: & decedentia certis

Tempora momentis, sunt qui formidine nulla

Imbuti spectent, quid censes munera terræ?

Quid

- A *Quid maris extremos Arabas ditantis,
& Indos?
Ludicra quid plausus, & amici dona
Quiritis?
Quo spectanda modo, quo sensu credis,
& ore?
Qui timet his aduersa, ferè miratur eo-
dem,
Quo cupiens, pacto pauor est utrobique
molestus. (que
Improuisa simul species exterret utrum-
Gaudeat, an doleat: cupiat, metuátne:
quid ad rem,
Si, quicquid vidit melius peiusve sua spe,
Defixis oculis, animoque, & corpore tor-
pet?*
- B *Insani sapiens nomen ferat, equus iniqui:
Vltra, quàm satis est, virtutem si petat
ipsam.
Inunc: argentum, & marmor vetus,
aràque, & arteis
Suspice: cū gēmis Tyrios mirare colores:
Gaude, quod spectant oculi te mille lo-
quentem:
Nauus manè forū, & vespertinus pete
tectum:
Ne plus frumenti dotalibus emetat agris
Mucius, indignum, quòd sit peioribus
ortus,*
- C *Hic tibi sit potius, quàm tu mirabilis illi,
Quicquid sub terra est, in apricum pro-
feret atas:
Defodiet, condetque nitentia. cū bene
notum
Porticus Agrippa, & via te conspexerit
AppI:
Ire tamen restat, Numa quò deuēnit, &
Ancus.
Si latus, aut renes morbo tentātur acuto:
Quare fugam morbi. vis rectè viuere?
quis non? (sis
Si virtus hoc vna potest dare: fortis omis
Hoc age delicijs. virtutē verba putas, vt*
- Lucū ligna: caue ne portus occupet alter: D
Ne Cibyratica, ne Bithyna negotia per-
das.
Mille talenta rotundentur: totidem al-
tera: porrò &
Tertia succedant, & quæ pars quadret
aceruum.
Scilicet uxorem cum dote, fidemque, &
amicos,
Et genus, & formam regina pecunia do-
nat.
Ac benè nummatum décorat Suadela,
Venusq;
Mancipijs locuples eget aris Cappado-
cum rex.
Ne fueris hic tu. chlamydes Lucullus, vt
aiunt, E
Si posset centum scenæ præbere, rogatus,
Qui possum tot: ait: tamen & queram:
& quot habebō
Mittam. post paullo scribit, sibi millia
quinque
Esse domi chlamydum: partem, vel tolle-
ret omneis.
Exilis domus est, ubi non & multa su-
persunt:
Et dominum fallunt, & prosunt furibus.
ergo
Sires sola potest facere, & seruare bea-
tum: F
Hoc primus repetas opus: hoc postremus
omittas.
Si fortunatum species, & gratia præstat:
Mercesur seruum, qui dicet nomina:
leuum
Qui fodiat latus: & cogat trans ponde-
ra dextram
Porrigere. hic multum in Fabia valet: il-
le Velina: (rule
Cuilibet hic fasceis dabit: eripietque cu-
Cui volet, importunus ebur. frater, pater
adde: (adopto.
Vt cuique est atas, ita quemque facetus
Si*

A *Sibenè qui cenat, benè viuuit: lucet: ea-*
mus,

Quò ducet gula: piscemur: venemur: ut
Gargilius, qui manè plagas, venabula, ser-
uos,

Differtum transire forum, populumq; in-
bebat:

Vnus ut è multis populo spectate referret
Emtum mulus aprum, crudi, tumidique
lauemur,

Quid deceat, quid nò, obliti: Cerite cera
Digni, remigium vitiosum Ithacensis
Vlyssi.

Cui potior patria fuit interdicta volu-
ptas.

Si, Mimnermus uti censet, sine amore,
iocisque:

B *Nil est iucundum: viuas in amore, iocisq;*
Viue: vale. si quid nouisti rectius istis:
Candidus imperti: si non, his utere mecum.

C NIL ADMIR. PROPE RES EST, &c.] videntur hæc magnopere pugnare cum iis, quæ sunt apud Platonem *ὁ Θεαίτητος*, his verbis, *μάλα γὰρ φιλοσοφῆν τὸ τοῦ πάθος τὸ θαυμάζειν. οὐ γὰρ ἄλλη ἀρχὴ φιλοσοφίας, ἢ αὐτῆς.* id est, maximè enim videtur esse philosophi hic affectus, nempe admirari. Nò enim aliud philosophiæ principium est, quàm id ipsum. & ita Arist. libr. 1. *τῶν μετὰ τὰ φυσ.* sed Horatius hoc loco vult, cupiditatem, & metum, lætitiā & dolorem ex earum rerum, quas cupimus, & metuimus, propter quas dolemus, lætitiāque afficimur, admiratione nasci, denique si diuitias, & honores, & voluptates: si paupertatem, morbum, exilium, mortem contemneremus, ac pro nihilo putaremus, ab omni cupiditate, metu, ceterisque animi morbis soluti, ac vacui essemus. Sic Plutarchus libr. *περὶ ἀκούειν* testatur, dicere solitum esse Pythagoram, sibi hoc ex philosophia partū esse, *τὸ μηδὲν θαυμάζειν*: id est, nihil mirari. verba Plutarchi sunt hæc: *Εκεῖνος ἐκ φιλοσοφίας ἐφθονεῖ αὐτὰς ἀπειρογόνους τὸ μηδὲν θαυμάζειν, &c.* sequitur mox, *ὁ γὰρ φιλοσοφικός λόγος τὸ μὲν ἐξ ἀπορίας, καὶ ἀγνοίας θαύματα καὶ θαύματος ἐξαιρεῖ γινώσκει καὶ ἰστορεῖ τὰ ἀπὸ ἑκάστοις αἰτίας: τὸ δὲ εὐκόλον καὶ μέγα, καὶ φιλάνθρωπον ἐκ ἀπόλλυσιν*: id est, Nam philosophica ratio miraculum quidem & pauorem ex habitatione & ignoratione nascentem eximit cognitione & scientia causarum vniuersi cuiusque: facilitatem autem, & magnitudinem, & humanitatem non perdit. Idem etiam placebat Epicuro. Mirantur enim qui rerum causas ignorant. Contrà omnium rerum causa cognita, leuamur superstitione, inquit, liberamur mortis metu, non cōturbamur ignoratione rerum: è qua

D ipla existunt sæpe formidines. Lucr. lib. 5. *Sita-* *men interea mirantur, quæ ratione Quæque geri pos-* *sint, præsertim rebus in illis, Quæ supra caput athe-* *ris cernuntur in oris, &c.* Eodem pertinent illa M. Tullij ex lib. 3. quæstionum Tusc. *Et nimirum hæc est illa præstans & diuina sapientia, perceptas penitus & pertractatas res habere, nihil admirari cum acciderit: nihil, antequam eueniret, non euenire posse arbitrari.* Idem lib. 4. *Quid enim videatur ei [beato] magnum in rebus humanis, cui æternitas omnis, totiusque mundi nota sit magnitudo? nam quid aut in studijs humanis, aut in tā exigua vita breuitate magnum sapienti videri potest, qui semper animo sic excubat, ut ei nihil improuisum accidere possit, nihil inopinatum, nihil nouum? &c.*

NUMICI.] in vno & altero codice manu ser. reperi *Numati*: vnde quidam amicus meus legendum suspicatur & hic *Munati*, & in inscriptione, *Ad Munatium*: ut intelligamus, Horatiū scribere ad L. Munatiū Plancum, ad quem scripta est Od. 6. lib. 1.

SERVARE BEATVM] sic locutus est saty- ra 1. lib. 1. *retinere velis, seruarique amicos.*

QVID MARIS] munera, ἀπὸ κοινῆς. mare Arabicum & Indicum describit.

AMICI DONA QVIRITIS] Mæcenatis, & potentioris amici, alij, honores, qui deferuntur à populo Romano, intelligunt.

QVO SPECT. MODO, &c.] vtrum cum aliqua cupiditate, necne? vel vtrum cum aliqua admiratione, ex qua cupiditas oritur, necne?

QVI TIMET HIS ADV. &c.] vt, qui cupit, admiratur: ita & qui timet: sed non profusè eodem modo. Nam qui cupit, ita admiratur, vt id, quod admiratur, expetendum esse existimet: qui metuit verò, vt fugiendum esse. ille admiratur bona fortunæ, & res secundas, easque expetit: hic fugit contrarias. *mirari* vsurpauit supra in re, quæ videtur bona, Od. 9. lib. 4. *Non sola comtos arsit adulteri Crineis, & aurum vestibibus illitum Mirata, regalisque cultus, &c.* & Od. 29. lib. 3. *Omitte mirari beata Fumū & opes, strepitumque Romæ.* & Virg. in Sileno, *Tum canit Hesperidum miratam mala puellam.* His aduersa autem intellige paupertatē, ignominiam, sibilos, & simil.

PAVOR] τὸ θαύματος, Pauor, vt definiti à Stoicis scribit M. Tull. libr. 4. quæst. Tusc. *est metus mentem loco mouens.*

V TROBIQUE] non potui 10. librorum manu scriptorum, trium Vatic. Faër. Iannoët. Torn. Ruffard. Nicot. Morell. mei, qui ita habent, consensum negligere: tamen si vulgata *utroque* sit tolerabilis. *utroque* autem interpretor in cupiendo, & metuendo.

IMPROVISA SIMVL SPECIES EXT.] fuit hæc opinio Cyrenaycorum, non omni malo ægritudinem effici, sed insperato, & nec opinato, vt refert M. Tull. lib. 3. Tusc. quæ de re plura lege apud eundem, eo, quem indicaui, loco. Est tamen viri fortioris, & melioris à malis repentinis & improuisis non exterreti, quàm improuisis & præmeditatis. Nā (vt ait Aristot. lib. 3. de morib. ad Nicom.) quæ multo antè prouisa & prospècta sunt

A sunt, in iis quavis animi agitatione & ratione consilium ceperit: at in repentinis, habitu.

GAVDEAT, AN DOLEAT: CVP. METVATNE] hæ sunt quatuor animi perturbationes, quæ ceteras omnes eiusdem generis continent, quæ de re vide M. Tullium Tull. lib. 4. quo loco scribit Stóicos docere duas nasci ex duobus opinatis bonis, nempe lætitiâ, & libidinē, ut lætitiâ sit præsentium bonorum, libido futurorum: duas ex duobus malis opinatis, metum, & ægritudinem, metum quidem futuris, ægritudinem verò præsentibus. legendum autem est apud Horatium *cupiat metuatne*, non ut vulgo legitur, *metuatve*.

DEFIXIS OCVLIS] τὸς ὀφθαλμοὺς πεπηγῶς vel ἀπὲς ὀφθῶν, quo acerrima, attentissimaque significatur cogitatio, ut alibi dicemus.

INSANI SAP. NOM. FERAT, &c.] Sic M. Tull. Tull. lib. 4. *Itaque primum in ipsa cupiditate, cum id solum agitur, ut ea tollatur, non est querendum bonum illud, necue sit, quod libidinem moueat: sed libido ipsa tollenda est: ut siue, quod honestum est, id sit summum bonum, siue voluptas, siue horum utrumque coniunctum, siue illa tria genera bonorum, tamen, etiam si virtutis ipsius vehementior appetitus sit, eadem sit omnibus ad deterrendum adhibenda oratio.* Atque negat Aristoteles, virtutis nimium esse posse, cum sit mediocritas, quia sit quodammodo summum, inquit.

I NUNC, ARGENTVM, &c.] concessio est, dissimulationis, & irrisionis plena, qua utuntur Latini cum vel à re quapiam deterrēt, vel aliquid improbant, vel fieri non posse significant, ut Catull. in Memmium, quamuis omiserit verbum, *i pete nobileis amicos.* Virg. Æneid. 7. *In nunc, ingratis offer te irrise periculis: Tyrhenas i, sterne acies rege pace Latinos.* Et Horat. epist. ad Iul. Flor. lib. 2. *In nunc, & versus tecum meditare canoros.* Propert. lib. 3. *In nunc, tolle animos, & tecum singe triumphos.* Ouid. lib. 2. de arte amandi, *In nunc, claude fores custos odiose puella, Et centum duris postibus adde seras.* ibid. *Paruit imperio domina Tyrrinthius heros: In nunc, & dubita ferre, quod ipse tulit.*

C ÆRAQVE] statuas areas, vel vasa area antiqui artificij.

TYRIOS COLORES] purpureos colores, vesteis purpureas.

GAVDE QVOD SPECT. OCVLI] conueniunt hæc in homines eloquentiæ laude claros, qui corona, & frequentia delectantur: immò verò, qui si à corona relicti sint, non queant dicere, ut respondet Brutus apud M. Tull. in Bruto.

ET VESPERTINVS] id est, vesperi, ut docuimus supra ad Od. 16. epod. sic fat. 6. lib. 1. *Fal-lacem Circum, vespertinusq, pererro Sape forum.* ubi tamen alij legunt, *vespertinū forum*, non malè.

NE PLUS FRVM. DOT. EM. AGR.] pendet hic versus à superiore, hoc modo, Tu nauus à prima luce confer te in forum, vesperi domum redito, id est, totum diem in studio rei faciendæ cōsumito, ne Mucius, qui humiliore loco, & deterioribus parentibus natus est, quàm tu, plus frumenti percipiat ex agris, quos ab vxore in dotem

accepit, quàm tu ex tuis auitis: quasi indignum sit, Mucium, humilioribus parētibus natum, esse te locupletiozem. Sed Simeo Bosius Lemouix, amicus meus, primùm legit, *Me plus frumenti dot. em. ag. Mucius?* aitque se ita scriptum reperisse in suo codice manuscr. Deinde quæ sequuntur, sic explicat, *indignum*, id est, indignum sit, Mucium esse me ditiozem, & plus frumenti ex agris dotalibus, quàm me ex meis percipere, atque hæcenus vult esse illius nauiter rem facientis verba. hæc autem, quæ deinceps sequuntur, iam putat esse Horatij, si hic Mucius sit te ditior, futurum est, ut is tibi sit mirabilis, non tu illi, quia sit ex humilioribus parentibus natus. de qua explicatio-ne iudicet lector.

DOTALIBVS EMETAT AGRIS] id est, è dotalibus agris metat: ut annotatum est supra ad Od. 7. lib. 2. dotaleis agros intellige, quos in dotem accepit ab vxore.

INDIGNVM, QVOD SIT, &c.] hæc dicuntur ex eius sensu, & sententia, qui studium omne suum in augenda re familiari ponit, & collocat quasi in pecunia, & copiis sita sit beata vita: suntque vultuosè pronuntianda, hoc modo, Indignum est Mucium, hominem inferiore loco natum, quàm tu es, te ditiozem esse. in tribus Vatic. Faern. Torn. scriptum est, *Mutus, ut indignum.*

HIC TIBI SIT POTIVS] hic versus aut legendus cum interrogatione est, hoc modo, tūne patieris, ut tibi huius diuitiæ sint mirabiles potius quàm illi tuæ? vel intelligendus est pendere ab illis, qui antecedunt, *Nauus manè forum, &c. & Ne plus frumenti, &c.* ut sit hæc sententia: rei faciendæ operam naua, ne Mucius plus frumenti metat ex agris dotalibus, quam tu, & ne tibi sit mirabilis potius ob diuitias, quam tu illi. & ita subintelligemus *ne*, vel repetemus ἀπὸ κοινῶ. Quod si legamus, *Hic tibi si potius*, ut habent quædam vulgata exempla, pendebit à superiore versu, hoc modo, Indignum fuerit, quia Mucius natus sit obscure loco, quàm tu, si tibi sit potius mirabilis, quàm illi tu. & ita subintelligendum erit *fit*. iudicet lector.

QVICQVID SVB TERRA EST, IN APRICVM] sic Sophocles in Aiace, Ἄπαντ' ὁ μακρὸς, καὶ ἀριθμητὸς χρόνος φέει τ' ἀδελφὰ, καὶ φασίεντα κρύπτειται. i. Quicquid hodie occultum & obscurum est, tempore prodibit in lucem, & in promptu erit: que nunc sunt in promptu, & quæ sunt omnium oculis exposita, ea de medio tollet vetustas, & tenebris obscurabit sempiternis.

IRE TAMEN RESTAT, NVMA QVOD] moriendum est. sic Lucret. lib. 3. *Lumina sis oculis etiā bonus Ancæ reliquit.* lege ann. ad Od. 28. lib. 1.

SI LATVS, AVT RENES] si laboras morbo lateris, quem Græci πλενεπιδὰ nominant, aut renum dolore, quem νεφρίτις, &c.

MORBO TENTANTVR ACVTO] supra fat. 3. lib. 2. *Quod latus, aut renes morbo tetatur acuto.*

SI VIRT. HOC VNA POT. DARE] sic reperi scriptum in libris manuscriptis, & ita scriptum esse in codice Bernard. Lauredani, testatur viri docti, quam scripturam comprobant & nonnulli

A nulli libri typis excusi. *hoc* autem, intelligere ceterè viuere. Itaque hic versus non est ita à superiore separandus, quasi nouæ sententiæ principium sit: sed cum eo ita coniungendus, quasi pendeat sententia. Vulgati habent *hac*.

HOC AGE] huic vni rei stude, in hac vna cogitatione, curaque versare: in hoc vno tuus animus sit occupatus. sic epist. ad Loll. 2. huius libri, *Hoc age, ne mutata retrorsum teferat aura.*

VIRTUT. VER. PVT. VT LVC. LIGNA?] hic scribenda est interrogationis nota, vt sit hic sensus Horatij, si virtutè verba putas, neque eam quicquam ad beatam vitam valere existimas: totum studium, totamque operam tuam ad quæstû, & pecuniam congerendam confer. Dion lib. 47. narrat, Brutum clade accepta in illo vltimo cum Octauiano, & M. Antonio, prælio dixisse, ὅ τλημονάρητι λόγος ἄρα ἦδ' ἔργον δὲ σὺ ὡς ἔργον, ἥσκειω σὺ δ' ἐδύλευες πύχην, id est, ὀ misera virtus, eras igitur fabula, seu verba: At ego te, vt rem, colebam, & exercebam: tu autem fortunæ seruiebas. Sunt autem

B versus duo senarij ex nescio quo poeta. Sic epist. 17. huius libri, *Aut virtus nomen inane est, Aut decus & pretium recte petit experiens vir.*

NE CIBYRATICA, NE BITH. NEG.] à negotio, & negotiando, negotiatores sunt appellati, quales sunt publicani, aratores, pecuarij, mercatores autem longè ab his differunt, vt supra ostendimus. Cibiratica porrò negocia à Cibiris vrbe Ciliciæ.

ROTUNDENTVR] rotundandi verbo vtitur & M. Tull. in Timæo, *Cumque similem vniuersitatis naturæ mundum efficere vellet, ad volubilitatem rotundauit.* videtur autè ab Horatio pro eo, quod est, acerrum, aut summâ complere, positum esse: proinde ac si dixisset, mille talenta congerantur, coaceruentur, cumulentur.

TOTID. ALTERA] id est, mille. sic Virgil. *Palam. cras altera mittam.*

PORRO ET TERTIA SVCCEDANT] tertia mille postea accedant. sic autem, vt edendum curauit, reperit scriptum in omnibus libris veteribus.

C **ET QVÆ PARS QVADRET]** & pars, quæ acerrum in quadrum redigat: nempe quarta mille, quæ quattuor millia efficiant. *quadrare* enim per translationem quandam perficere est. M. Tull. orat. perf. *delectationis aucupium, & quadrante orationis industria.* nonnumquam absolutum est, vt Virg. Georg. 2. *Arboribus positus secto vialimite quadret.*

SCILICET VXOREM CVM DOTE, &c.] reginam pecuniam dixit, tanquam in rebus humanis dominantem, regnumque obtinentem. sic fat. 3. lib. 2. *Virtus fama, decus, diuina, humanaque pulchris Diuinis parèt, quas, &c.* Hesiodus paucioribus verbis, quantum momenti habeat, quantumque valeat pecunia, satis declarat hoc versu, *Χρήματα γὰρ ψυχῆ πέλειται δειλοῖσι βροτοῖσι,* id est, pecunia enim mortalibus anina est.

AC BENE NUMMATVM] M. Tull. orat. 2. de lege Agr. *non minus bene nummatus, quam bene capillatus.*

SVADELA] eloquentia, dicendi facultas. **D** Prisc. deducit à verbo suadeo, vt à candeo candela, libr. 4. cum à nomine *suada* oriri videatur, quod nomè ab Ennio videtur factum ad exèplum Græci nominis *πειθῶ*. id enim significare videtur M. Tull. in Bruto, his verbis, *πειθῶ, quam vocant Græci, cuius effectus est orator, hanc suadam appellauit Ennius.* hanc eandem hominum reginam appellat Euripides in Hecuba, quærens quamobrem homines ceteras quidem disciplinas magno studio perdiscant: in eloquentia autem non assidue elaborent, neque eius magistris magnam mercedem persoluant, vt possint alteri periuadere, quæ velint, ab eoque obtinere. verba Eurip. sunt hæc, *τί δή τα θνητοὶ πάλλα μὲν μαθήματα Μοχθῆμεν ὡς χεὶ πάντες, καὶ ματεύομεν? Πειθῶ δὲ τὴν τύραννον ἀνδράποισ μόνω Οὐδὲν π μᾶλλον ἐς τέλος σπουδαζόμεν, Μισθὸς δὲ δόντες μαθηάμεν, ἢ ἢ πτε Πείθειν, ἃ πρ βύλοισ, πυχάνειν ἢ ἄμα?* Themistocles apud Herodot. lib. 8. *Πειθῶ καὶ ἀνάγκη, id est, suadelam, & necessitatem, magnos deos esse dicit, iisque fretos Athenienseis ab Andrijs pecuniam deposcere. Non temerè autem* **E** *Suada cum Venere ab Horatio copulata est, posteaquam de re vxoria facta mentio est. Nam & Plutarchus inter deos nuptiales etiam Venerem, & Suadam numerat in Ρωμαϊκοῖς. Sic enim ille, non longè à principio, vbi causas affert, quare quinque faces sponis præferantur, ἢ ὅτι πάντες δειδωκυθεῖαν τὴν χαμουῦται οἰονται, διὸς τελεῖς, καὶ ἦρας τελεῖας, καὶ ἀφροδίτης, καὶ πειθοῦς, ἕπι πᾶσι δ' ἀρτέμυδος: id est, an quod quinque deis egere putant eos, qui matrimonio coniunguntur, Ioue perfecto, Iunone perfecta, Venere, Suada, Diana?*

MANC. LOCUPLES EGET, &c.] hunc versus sic explico, rex Cappadocum mancipijs locuples, id est, mango, seu venalitiarius, seu multorum seruorum dominus, & mancipijs abundans, eget are. Cappadoces enim barbari, seruiq; sunt vel natura, vel lege, seruiuntque suo regi, vt serui domino. Præterea è Cappadocia serui venales Romam adducebantur. M. Tull. in orat. quam habuit ad senatum, post redit. *Cum hoc homine, an cum Æthiopo, si in foro constitisses, nih lcrederes interesse. sine sensu, sine sapore, elinguem, tardum, inhumanum, neglectum, Cappadocem modò abruptum de grege venalium diceris.* Perlius, *Cappadoces rigida pinguis panisse caraska.* quidam sic interpretantur, *Locuples, id est, is, qui pecunia abundat, seu pecuniosus, eget mancipijs: rex Cappadocum, id est, mango, & venalitiarius, qui complureis seruos habet, pecunia eget. à quibus dissentio. significat enim Horatius, seruorum multitudinem, ceterarumque rerum copiam, sine pecunia mancama, ac debilem haberi. locupletes (inquit Festus) multorum loculorum domini.*

NE FVERIS HIC TV] netalis fueris, qualis Cappadocum rex, aut mango aliquis mancipijs abundans, pecunia egens, si summum bonum positum esse putas in diuitijs, & pecuniæ magnitudine: sed esto potius talis, qualis Lucullus, qui non solum nulla re egebat: sed etiam multa possidebat, quàm se possidere putaret. pro-

A uocabulum hic refertur ad id, quod antecedit, non ad id, quod sequitur, vt epist. ad Vallam. *Nimirum hic ego sum.* & satyra 2. lib. 1. *Hic si mutonis verbis, &c.* & sat. 4. eiusdem lib. *Hic tibi comis, & urbanus, &c.*

CHLAMYDES LVCVLLVS, &c.] Plutarchus hanc historiam in Lucullo extremo narrat, atque etiam Horatium Flaccum nominat, his verbis, *σρατηγὸν δέποτε φιλοτιμημένου ἀδελφείας, καὶ χορῶν πρὶ κλισίῳ ἀτεμένει πορφύρας χλαμύδας, ἀπεκρίνατο σκευάμενος, ἀν' ἑλπί, δάσειν εἶτα μετ' ἡμέραν ἠρώτησεν αὐτὸν, ὁπόσων δέοιτο: τὸ δὲ ἕκατὸν ἀρκέσειν φήσας, ἐπέλευσε λαβείν δις ποσούτας. εἰς δὲ καὶ φλάκκος ὁ ποιητὴς ὄπιπεφώνηκεν, ὡς ἔνομίζετο πλείον, ἢ μὴ τὰ παρορώμενα, καὶ λαυθάνοντα πλείονα τῶν φαινόμενων εἶναι, id est, Cum prator quidam Rom. qui ludos magnificentissimos facere, & spectaculum apparatissimum populo prabere cogitabat, petiisset ab eo ad ornatum chori chlamydes aliquot purpureas: respondit se visurum, haberet, necne: & si haberet, daturum. postridie quæsiuit ab illo, quot chlamydibus ei opus esset: cum ille respondisset, centum satis sibi futuram, Lucullus in seipsum eum bis tantum sumere. Ad quod acclamans Flaccus poeta, dixit, illas non videri esse dinitias, ubi ea, quæ negliguntur, & quæ ignorantur, plura non sunt iis, quæ sunt in promptu, quæq; apparent.*

PRÆBERE] *μελίζειν*, suppeditare: intellige tamen, commodatò dare.

MILLIA QVINQUE] discrepat ab Horatio Plutarchus, qui Lucillum ducentas chlamydes duntaxat domi reperisse scribit: hoc est duplo plures, quàm ab ipso essent petita. Sed licet respondere, Plutarchum, vt historicum, primam historiam legem seruasse: quæ est, ne quid falsi dicat: Horatium autem, vt poetam, rei quidem veritatem eò vsque secutum, quoad instituto eius opus fuerit: rem ipsam autem pro suo iure ornasse, & auxisse verbis.

ET QVOT HABEBO] sic habent cod. Iann. Faër. & duo Vatic. Russard. Nicot. Cleric. non (vt quidam vulgati) *quot habebo.*

TOLLERET] *sumeret*, vt sat. 4. lib. 1. *erat, quod tollere velles.*

EXILIS DOMVS EST] acclamatio est: & ita Plutarchus, *ὄπιπεφώνηκεν*. exilis est autè. i. angusta, vel inanis, non referta bonis, sed inops, supr. Od. 4. lib. 1. *Et domus exilis Plutonia.*

VBI NON ET MVLTÀ SVPER S.] narrat Plutarchus, Scopam Theffalum, copiosum hominem, & opulentum, cum ab eo posceret quidam, quæ ei superessent, quæque superuacanea viderentur, ita respondisse: at his superuacuis, & quæ superant, fortunati, & beatissimus.

ET DOMINVM FALLVNT] dominum latent, à domino ignorantur.

ET PROSVNT FVRIB.] Plautus in Aulul. *Nam hic apud nos nihil est aliud quasi furibus: Ita inanis sunt oppleta, atque araneis.* & Tibull. lib. 4. *Et domino satis, & nimium furiq; lupog.*

SI RES SOLA, &c.] si pecunia, sola, &c. si sola diuitia, & copia rei familiaris: *ἴσθια, τὰ ὑπάρχοντα*, bona, facultates. epist. 1. lib. 1. *Isne tibi melius suadet, qui vt rem facias, rem Si possis rectè, &c.* & sat. 5.

lib. 2. *Et genus & virtus nisi cum re, vilior alga est.* & Od. 8. lib. 4. *non tibi talium Res est, aut animus deliciarum egens.*

ET SERVARE BEATVM:] sic loquitur sat. 3. lib. 1. *Hac res & iungit, iunctos & seruat amicos.*

HOC PRIM. REP. OP. HOC POSTR.] hoc est, quod paullo antè dixit, *Nauius manè fori, & vespertinus pete tectum.*

SI FORTVN. SPEC. ET GR.] si species, id est, decus externum, & forense: cultus & ornatus corporis ex honoribus, & magistratib. quæ situs, vt pretexta, sella curulis, latus clauus, calcei lunati, adde his, si volēs falceis, lictores, comitatum, &c. & gratia prest. fort. i. & si populi & potentium virorum fauor beatum præstat: si ambitiosus es: si in honore summum bonum positum esse existimas, &c. M. Tull. in Pison. *Magnū nomen est, magna species, magna dignitas, magna maiestas consulis.* ibid. in quibus si moderatio illa, quæ in nostris solet esse consulibus, non fuit: at fuit popa, fuit species, fuit incessus saltem Sepsis dignus. Idem epist. ad Lent. lib. 1. *qui splendorem, & speciem huius vite intuentur, sollicitudinem autem, & laborem perspicere non possunt.*

MERCER. SERV.] Mercemur seruum nomenclatorem. habebant Romani illi veteres magistratum petiti, seruos nomenclatores, à quibus docebantur, ac monebantur quo quisque ciuis, qui in suffragijs aliquid valeret, nomine appellaretur, vt candidati à seruo nomenclatore admoniti vnumquemque nominatim salutare possent: quod declarant verba illa M. Tull. in orat. pro Murena: quibus Catonem alloquitur, *Quid, quod habes nomenclatorem? in eo quidem fallis, ac decipis. nam si nomine appellari abs te ciuis tuos honestum est, turpe est eos notiores esse seruo tuo, quàm tibi: si, etiam si noris, tamen per monitorem appellandi sunt, cur autè appellas, quam insusurrant? aut quid, cum admoneris, tamen, quasi tute noris, ita salutas? quid, posteaquam es designatus, multo salutas negligentius? ita autem legendum est apud M. Tullium, non, vt habent codices vulgati: quæ emendatio, mea est.*

Sed quæret aliquis, quam obrem ambitiosi homines, & candidati nominatim ciuis suos appellare vellent, atque ad eam rem nomenclatores adhiberent. dicam. Cum studerent illi ciuium benevolentiam sibi conciliare, primum erat cauere, ne eorum voluntates à se alienarent, neve eorum animos offenderent: Secundum omnia experiri quibus hominum benevolentia allicitur, & comparatur. At obliuio nominum, iram iis commouet, quorum nomina oblitus sumus. Videmur enim de iis parum laborare, quos ita negligimus, vt ne eorum quidem nomina memoria teneamus: quod docuit Aristotel. lib. 2. rhetoric. Contrà salutare homines nominatim, significat nostrum in eos studium, curam, & diligentiam. Itaque non est mirum, si candidati, & honoris cupidi, taleis salutationes adhibebant, vt vnum quiddam ad hominum benevolentiam colligendam accommodatissimum, atque vtilissimum. Et Nicias ille Atheniensis, infelix illud prælium nauale commissurus apud Syracusas, Trierarchos nominatim, & patriis & tribuum nominibus appellans hor-

A tatur vt fortiter pugnent, vt scribit Thucyd. lib. 7. αὐθις τῶν προφάσεων ἕνα ἕκαστον ἀνεκάλει, πατρῶθεν τὸ ὀνομαζομένην, καὶ αὐτὸς ὀνομασί, καὶ φυλῆν, &c. id est, rursus trierarcharum vnumquemque patrio nomine appellabat & ipsos, & eorum tribum nominatim commemorans, &c. Id vidit Homerus, apud quem Ἰλ. κ. Agamemnon fratri Menelao præcipit, vt suo quemque Græcorum, nomine appellet: ipsos honorificè saluter, de se modicè & summissè loquatur & sentiat, his versibus. Φθέγγεο, δ' ἢ κεν ἴπῳ δαα, καὶ ἔρηρρηται ἀνωρῶδι, Πατρῶθεν ὃν γενεῆς ὀνομαζομένην αὐδρα ἕκαστον Πάντας κωδμήταν, μηδὲ μεγαλίεο θυμῶ. Et Themistocles ille Atheniensis (vt refert M. Tull. in Catone maiore) omnium suorum ciuium nomina perceperat. viuebat enim ille in ciuitate libera: in qua populus plurimum, atque ad eò omnia poterat. Nam & à populo illo petebantur honores, & populus honores suo arbitratu mandabat. Sic igitur & Romæ, vbi ferè è populi suffragiis tota comitiorum ratio pendebat, non temerè candidati operam dabant, vt à nomenclatoribus moniti ciueis gratiosos nominatim salutarer.

B **QVI DICTET NOMINA**] qui moneat quisque ciuis nomine appelleretur: qui nomina ciuium in susurret, vt eos nominatim salutemus, rogemusque, vt nobis petentibus studeant, ac suffragentur ad honorem obtinendum.

LÆVVM QVI FODIAT LATVS] ita legendum esse equidem dudum iudicaueram, non *seuum*. nunc autem in hac sententia eo libentius perseuero, quod video & in aliquot cod. antiquis ita legi, & doctiss. viris idem videri. hæc verba autem, *qui lævum fodiat latus*, hoc significant: qui astant domino à parte minus honorata, læuo ipsius latere fosso, id est, extrema manu pulso, admoneat, vt illum & illum saluter, & prenses. fodere latus autem consueuisse eos, qui admonere velent, declarat illud Terent. in Hecyra. Lach. *Dixisse te. Phidipp. Noli fodere: insi.* Neq; verò fuit quòd quidam in hoc loco, satis alioquin aperto, explicando nuper nouam operam sumerent, cum

C & sex ab hinc annos ita nos eum explicauerimus, & illi nihil de suo addiderint, nihilque melius attulerint. Sed hoc idem fecisse in aliis sexcentis reperientur, quasi verò nihil esset satis tersum atque purgatum, quod nou orationis suæ cæno inquinassent. Virg. armos fodere dixit de equite, equo calcaria admouente, lib. 6. *Æn. Seu spumantis equi foderet calcaribus armos.* At Plautus Aulul. *latus fodere* posuit pro latus cultro aperire. sic Congrio coquus apud Plaut. *istuc male factum arbitror, quia non latus fodi.*

ET COGAT TRANS PONDERA, &c.] cogat herum trans saxa, aut trabes magni ponderis, quæ vel machinis attolluntur, vel plaustris vehuntur in viis, dextram porrigere ad aliquem ciuem apud tribuleis suos gratiosum, in via saxis impedita laborantem, subleuandum. sic Propertius lib. 3. *saxa pyramidum, & sumtuosorum sepulcrorum, pondera* appellat, *Aut illis flamma, aut imber subducet honores, Annorū aut ictu pondera vitæ aruent.* Officiosum autè est in angustiis, & turba, manus alteri subijcere, & laborantem mani-

bus subleuare. Tibull. lib. 1. eleg. 5. *Pauper in angusto fidus comes agmine turba, Subiicietque manus, efficietque viam.* Quod si quis malet ita accipere hæc verba, *dextram porrigere*, vt pertineant ad gestum prestantis candidati, & gratioso alicui in via supplicantis, ac blandientis, non magnopere repugnabo. solebant enim candidati singulorum manus eorum, quibus supplicabant, apprehendere: immò verò ex singulis tribubus gratiosissimos quosque sibi adiungere, eosque etiam in campum secum producere, vt ab iis vniuerso populo magis commendarentur, cum ille suo nomine quodammodo peteret. Et ita fortasse intelligenda sunt ea verba, quæ statim sequuntur, *Hic multum in Fab. valet ille Velina.* licet & dextram porrigere, accipere pro *δέξιωσι δαει*, id est, dextra porrecta salutare atque amplecti, vt intelligamus, nomenclatorem monere candidatū, vt dextram porrigat gratioso apud tribum aliquam ciui, ad eum officiosè, blandeque salutandum & complectendum. sic enim vsurpat Plutarchus libro, *εὐπειρώτερον πολιτυτικόν*, his verbis *οὐ γὰρ ὡς πρέσβειος ὁ κλισίον ἐλεγε τῶν τῶν χεῖρα τῶ ἰατρῶ πειρῶν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη γεγονότας, αἰσχρὸν ἐστὶ ἀλλὰ μάλλον τὸ πῶ χεῖρα τῶ δήμῳ πειρῶν, ἢ φωνῶν ἀφ' ἡμερῶν ἔχουσαν*, &c. id est, Non enim, vt Tyberius Cæsar dicebat, manum medico porrigere homines amplius sexaginta annos natos, turpe est: sed potius manum populo porrigere, suffragium petentibus, aut vocem ad honorem obtinendum accommodatam atque opportunam.

HIC MVLT. IN FAB. VAL. ILLE VEL.] verba sunt nomenclatoris hortantis dominum, vt gratiosis apud suas tribus hominibus, blandiatur, eosque saluter comiter. hic (inquit) multum valet gratia, & auctoritate in tribu Fabia, ille in Velina. quare da operam, vt eum tibi adiungas, & concilies, si magistratum, quem petis, obtinere vis. Velina autem tribus fortasse à lacu Velino dicta est: Fabia à Fabiis.

CVILIBET HIC, &c.] etiam hæc sunt nomenclatoris verba. hic tantum valet in sua tribu, vt, cui suffragatus fuerit, is sit consulatum adepturus: eique, cui voluerit, sellam curulem, id est, adilitatem maiorem erepturus.

IMPORTVNVS] in eo quod sibi proposuerit, obfirmatus, & perseuerans: neque quiescens ipse, neque alios quiescere sinens: vt sup. annot. ad Odam 16. lib. 3. sic satyra 5. lib. 2. *Importunus amat landari?*

EBVR CVRYLE.] sellam curulem eburneam, id est, adilitatem maiorem, &c.

FRATER, PATER ADDE] gratiosos in suffragiis pro sua cuiusque ætate, fratres, patres appellato, & quàm blandissimè queas, salutato.

FACETVS] urbanus, comis, blandus, id est, facetè & comiter.

ADOPTA] tibi adiunge. *adoptare* propriè valet eligere, vt alibi admonuimus.

SI, BENE QVI CEN. BENE VIV. &c.] si in epulis, & cenis sumtuosis beata vita posita est, statim vt diluxit, obsonia lautissima, & carissima conquiramus.

A QVO DVCE[T] sic habent libri veteres longè plures, alij ducit.

VT OLIM GARGILIVS] quasi aliud agens Gargilium quendam notat, qui stulta quadam, & inani gloria cupiditate ductus id venando cepisse videri volebat, quod pretio cōpararat. Itaque etiā in epistolis Horatius, satyricè, id est, comiter, & vrbane hominum mores vellicat.

PLAGAS] Virg. Æneid. 4. Retiarara, plaga, lato venabula ferro.

DIFFERTVM TRANSIRE FORVM] frequentissimum forum. sic sat. 5. libr. 1. Inde forum App. I. Differtum nautis, &c.

EMTVM] non à se venante captum, sed pretio soluto paratum. longè huic dissimilis est venator ille, & qui cum eo comparatur, amator matronarum, sat. 2. libr. 1. leporem venator vt alta In niue sectatur: posium sic tangere nolit: Captat & apponit. meus est amor huic similis. nam Transuolat in medio posita, & fugientia captat. mendose autem habent quidam libri vet. captum.

B TVM IDI QVE] cibo & potionem onerati, & conferti.

QVID DECEAT, QVID NON, OBLITI] quid honestū sit, quid turpe: quid decōrum, quid indecorum, obliti.

CERITE CERA] tali tabula, qualis erat ea, qua Cerites ignominia affecti fuerunt: cūm videret eis suffragiorum ius nō dedit populus Rom. vt ceteris municipibus. Gellius lib. 16. cap. 13. Pri- mos municipes sine suffragij iure Cerites esse factos, accepimus, concessumque illis, vt civitatis Romanae honorem quidem caperent, sed negotiis tamen, atque honoribus vacarent, pro sacris bello Gallico receptis, custoditisque. hinc tabula Cerites appellata versa vice in quas referri iubebant, quos nota causa suffragiis priuabant. Hæc ille. M. Tullius orat. in Vatiniū, cūm eum suffragio dignum esse negat, eò fortasse spectauit. Referebantur autem in tabulas Ceritum à Cenforibus plebeij ignominia notati, ætati que fiebant: quod eò valebat, vt nullam aliam ad rem ciues essent, quàm vt pro suo capite tributum nomine arapenderent, vt ait Alcon.

C REMIG. VITIUS. ITHAC.] remiges & socij Vlyssis, homines intemperantes, & voluptatij, qui malunt suis cupiditatibus, & libidinibus obsequi, quàm in patriam reuerti. Præmonuerat Vlysses Tiresias, cūm venisset ille ad inferos, vt diligenter caueret, si saluus in patriam redire vellet, ne in Sicilia boues solis attingeret, vt est ὀδυσσ. λ. Ὁ πότι δὴ πρῶτον πελάγῃς εὐεργεία νῆα Θενακῆν νήσω παρφυρῶν ἰοειδέα πόντον, Βοσκομένας δ' εὐρητε βόας τε καὶ ἴφια μῆλα Ηελίῃ, ὅς πάντ' ἐφορέα καὶ πάντ' ἐπακύνει, Τὰς εἰ μὲν κ' αἰσινέας ἔδασ, νόστο τε μέδῃαι, Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκῃω κακὰ περ πάροντες ἴκοιόδε. Εἰ δέ κεν σίνται, τότε τι τεκμήριον ὀλεθρον. id est, vbi autem primūm nauem tuam ad insulam Siciliam appuleris, & maris pericula effugeris, Boues autem Solis, qui omnia cernit, & omnia audit, pascentis & pinguis oueis offenderitis: eas si intactas, & ab omni detrimento integras esse sueris, reditūmque dumtaxat attendas: vos in patriam tandem quamuis multa perpeffi peruenire possitis: Sin eas læseris, tum tibi perni-

ciem & interitum imminere præuideo, cuius monitionis memor Vlysses, ὀδυσσ. μ. socios orat, vt, præsertim cūm rebus omnibus abundant ad victum necessarijs, ab armentis, & gregibus Solis abstineant manus. verba Vlyssis apud Hom. sunt hæc, ὦ φίλοι ἐν γὰρ νηὶ θῆν βροῦσις τε, πόσις τε ἔστιν, πῶν δὲ βοῶν ἀπεχόμεθα, μὴ π' πάθωμεν, Δεινὸ γὰρ θεῶν αἰδέε βόες, καὶ ἴφια μῆλα, Ηελίῃ. i. ὦ amici, In nauibus est & potus. Quapropter ab his bobus manus abstineamus, ne quid nobis ex eo detrimenti eueniat. horrendi enim dei hæc sunt boues, & pingues oues. Illi autem tandem cūm cibariis deficientibus, vinoque consumpto, tūm ab Eurylocho impulsū, quæ ex bobus Solis erant præstantissimæ, eas Vlysses dormiente abegerunt, & mactauerunt: quo factō Sol vehementer offensus, questus est apud deos immortalis facinoris illius atrocitatem: minatus est denique se cælo relicto ad inferos descendurum, lumenque suum à Dijs, & hominibus ad Plutonem, & manes translaturum, si tam insignem in se iniuriam, atque impietatem inultam relinquerent. quare audita, Iupiter pollicetur ei se nauis Vlyssis fulmine consumturum.

D CUI POT. PATR. FVIT INTERD.] id est, qui Vlyssis remiges, & socij maluerunt proposito naufragij periculo, boues Solis violare, quàm in patriam incolumes reuerti. sic apud Hom. loquitur Eurylochos ὀδυσσ. μ. Εἰ δὲ χολασσάμενός π' βοῶν ὀρθοκεσεσθῶν Νῆ' ἐθέλη ὀλέσσω, ὅππ' δ' ἔσσωμαι θεοὶ ἄλλοι, Βούλομαι ἄπαξ πᾶρος κῆμα χανῶν ὑπὸ θυμῶν ὀλέσσω, Ἡ δὲ θῆα σπυράσσει ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ. id est, Quod si Sol iratus propter boues nauem nostram obruere fluctibus voluerit, eūmque alij Dij secuti fuerint, semel mori malo fluctu demersus, quàm diu in deserta insula morans languere, ac tabescere.

E SI MIMNERMVS VTI CENSET] Mimnermus legendum: non, vt in nonnullis codicibus. Mimnermus. Μίμνερος enim semper apud Athenarum scribitur & libr. 14. & 15. & 16. Eius tota ferè poësis fuit amatoria. cuius extant hi versus apud Plutarch. πῶς ἦδ' ἄρετις, Τίς δὲ χαίρει, πὶ πόπερον, ἄνευ χροῦς Ἀφροδίτης? Τεθναίω, ὅτε μοι μικρὴν πάντα μέλει, id est, quis lepos, quid iucundum est sine aurea Venere? Moriar tum, cūm hæc desinent mihi esse curæ. Propertius lib. 1. Plus in amore valet Mimnermi versus Homero: Carmina mansuetus lauia querit amor. Horat. infr. epistol. ad Iul. Flor. lib. 2. significat, eum Callimacho fuisse à veteribus antepositum. Discedo Alcaeus puncto illius: ille meo quis? Quis nisi Callimachus? si plus apposcere visus, Fit Mimnermus, & optiuo cognomine crescit. si igitur (inquit Horat.) Mimnermi sententiam secutus vitam beatam & iucundam in amore, & iocis esse locatam existimas, totam ætatem in amore, & iocis exige.

7. AD C. MÆCENATEM
Cilnium. 2.

QUINQVE dies tibi pollicitus me
rurere futurum,

Sextil